

Zaaknummer: 0000965757
Onderwerp: Accommodatieplan Binnensport

Inleiding

In de gemeenteraadsvergadering van 15 april 2025 is besloten om het voorstel over het Accommodatieplan Binnensport van de agenda te halen en later dit jaar terug te laten komen. In een bericht van 29 april 2025 heeft het college hierop bij de raad aangekondigd dat het voorstel wordt uitgebreid met een toekomstperspectief voor de overige binnensportaccommodaties. Als bijdrage hieraan is in dit geactualiseerde afwegingskader ingegaan op de nieuwbouw van sportcomplex Geestmerambacht in vijf scenario's:

- a. Nieuwbouw zonder turnhal; er wordt al een turnhal gerealiseerd in Vaandel-Zuid
- b. Nieuwbouw met een turnhal; er wordt geen turnhal gerealiseerd in Vaandel-Zuid
- c. Nieuwbouw met een turnhal; er wordt ook een turnhal gerealiseerd in Vaandel-Zuid in de volgende drie varianten.
 1. Turnhallen 3,4 + 3,4
 2. Turnhallen 2,9 + 2,9
 3. Turnhallen 3,4 + 2,9

Deze scenario's vormen een aanvulling op optie 4 die het college op grond van het afwegingskader als voorkeursvariant heeft benoemd op 4 februari 2025. De onderdelen van het afwegingskader zijn: financiën, bezettingsgraad, het IHP, preventie locaties, profilering en fasering.

Context

Voor de drie werkgroepplannen is in het rapport “Ruimte voor binnensport in Dijk en Waard”, Mulier Instituut, 20 september 2023 al een aanzet voor een afwegingskader opgenomen waarvan de uitkomsten in de bijlage zijn samengevat (bijlage 1 van dit document). Dat afwegingskader dateert van september 2023 en houdt geen rekening met de mogelijkheid om de plannen slechts gedeeltelijk of juist gecombineerd uit te voeren. Voor de scenario's waarmee optie 4 is aangevuld, is daarom het afwegingskader als volgt geactualiseerd.

Toelichting

Scenario's

Het oorspronkelijke afwegingskader is opgesteld met zes opties waarvan optie 4 als voorkeursvariant is benoemd. De vijf scenario's die op basis van deze optie zijn uitgewerkt, zijn als volgt toegelicht.

- **Scenario 4a.**
Dit scenario betreft conform het “Accommodatieplan Binnensport”, 23011-002-jsc/tjo van 15 januari 2025 en het Afwegingskader van 4 februari 2025 een multifunctionele (top-) sportaccommodatie in Vaandel-Zuid bestaande uit twee sporthallen en een turnhal ter vervanging van de Deimosshal. Ook wordt de tennishal in Sint Pancras getransformeerd tot een sporthal. De vervangende nieuwbouw van sportcomplex Geestmerambacht bestaat in dit scenario uit twee sporthallen.
- **Scenario 4b.**
Scenario 4b is als scenario 4a waarbij er aan Vaandel-Zuid geen turnhal wordt toegevoegd en aan sportcomplex Geestmerambacht wel.

■ **Scenario 4c.**

Scenario 4c is als scenario 4a en 4b waarbij er zowel aan de multifunctionele (top-) sportaccommodatie in Vaandel-Zuid als de vervangende nieuwbouw van sportcomplex Geestmerambacht een turnhal wordt toegevoegd in drie varianten.

1. Turnhallen 3,4 + 3,4
2. Turnhallen 2,9 + 2,9
3. Turnhallen 3,4 + 2,9

Afwegingskader

Om een weloverwogen beslissing te nemen over de investeringen is onderstaand een aantal afwegingen gemaakt op zeven belangrijke onderdelen.

1. Financiën: Een grondige analyse van de opties is beschreven in het Accommodatieplan Binnensport en in het Accommodatieplan Binnensport - scenario 4a, b en c. De eenmalige stichtingskosten en jaarlijkse begrotingsgevolgen zijn als volgt samengevat.

Kern	voorziening	4a	4b	4c1	4c2	4c3
Heerhugowaard	dubbele sporthal	17,1 mln.	17,1 mln.	17,1 mln.	17,1 mln.	17,1 mln.
	tribune	0,6 mln.	0,6 mln.	0,6 mln.	0,6 mln.	0,6 mln.
	horeca	1,4 mln.	1,4 mln.	1,4 mln.	1,4 mln.	1,4 mln.
	turnhal	3,4 mln.	-	3,4 mln.	2,9 mln.	3,4 mln.
Geestmerambacht	dubbele sporthal	16,0 mln.	16,0 mln.	16,0 mln.	16,0 mln.	16,0 mln.
	turnhal	-	3,4 mln.	3,4 mln.	2,9 mln.	2,9 mln.
Sint Pancras	tennis- wordt sporthal	2,2 mln.	2,2 mln.	2,2 mln.	2,2 mln.	2,2 mln.
Stichtingskosten eenmalig ± €		40,7 mln.	40,7 mln.	44,1 mln.	43,1 mln.	43,6 mln.
Structurele meerkosten begroting ± €		2,5 mln.	2,5 mln.	2,7 mln.	2,6 mln.	2,7 mln.
Voorzien in IHP Onderwijs 2 ^e fase ± €		0,4 mln.				

2. Bezettingsgraad: de mate waarin de binnensportaccommodaties gaan worden gebruikt, zijn in het Accommodatieplan Binnensport geprognosticeerd in aantal klokuren per zaaldeel. De uitwerking in scenario 4a, b en c ziet er als volgt uit.

Kern	voorziening	4a	4b	4c1	4c2	4c3
Heerhugowaard	dubbele sporthal *	6 x 2.110	6 x 2.110	6 x 2.110	6 x 2.110	6 x 2.110
	turnhal **	2 x 1.750	-	2 x 1.750	2 x 1.750	2 x 1.750
Geestmerambacht	dubbele sporthal*	4 x 1.530	4 x 1.530	4 x 1.530	4 x 1.530	4 x 1.530
	turnhal **	-	2 x 930	2 x 930	2 x 930	2 x 930
Sint Pancras	tennis- wordt sporthal *	3 x 1.750	3 x 1.750	3 x 1.750	3 x 1.750	3 x 1.750

* het landelijk gemiddelde gebruik van een sporthal is circa 2.200 uur per zaaldeel per jaar.

** het landelijk gemiddelde gebruik van een turnhal is circa 1.800 uur per zaaldeel per jaar.

3. Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs: De gemeente heeft een wettelijke taak voor huisvesting bewegingsonderwijs. Integratie van de sportaccommodaties binnen het huisvestingsbeleid onderwijs is wenselijk en voorzien in een aantal gevallen. Ja = voorzien; Nee = niet voorzien.

Kern	voorziening	4a	4b	4c1	4c2	4c3
Heerhugowaard	dubbele sporthal	ja	ja	ja	ja	ja
	tribune	nee	nee	nee	nee	nee
	horeca	nee	nee	nee	nee	nee
	turnhal	nee	-	nee	nee	nee
Geestmerambacht	dubbele sporthal	ja	ja	ja	ja	ja
	turnhal	-	nee	nee	nee	nee
Sint Pancras	tennis- wordt sporthal	nee	nee	nee	Nee	Nee

4. Preventie: Het bevorderen van gezondheid en welzijn door sport en beweging te stimuleren, wat kan bijdragen aan lagere zorgkosten op de lange termijn. Hieronder vallen:

- Integraal Beleidskader (IBK) Sociaal Domein
“Inzetten op een sterke sociale basis”.
- Coalitieakkoord
“We vinden het belangrijk om talentvolle mensen in sport en cultuur te ondersteunen hun ambities waar te maken”
“We vinden het belangrijk dat verenigingen toegankelijk zijn voor iedereen en dat sportaccommodaties goed zijn onderhouden”

Vanwege het vooral monofunctionele karakter van een turnhal scoort scenario 4c met twee turnhallen niet hoger dan scenario's 4a en 4b met elk één turnhal. Alle scenario's scoren daarom gelijk.

4a	4b	4c1	4c2	4c3
++	++	++	++	++

5. Profilering: Het versterken van het imago van de gemeente als sportieve en gezonde leefomgeving.

Een dubbele topsporthal met turnhal kan het imago van de gemeente optimaal versterken als sportieve en gezonde leefomgeving. Verwacht wordt dat een tweede turnhal niet extra zal bijdragen aan dit imago maar wat hier wel aan zal bijdragen is:

- Een tweede turnhal die vanuit de transformatie van de tennishal gecombineerd wordt met een sporthal, of;
- Één turnhal die in gebruik is bij een samenwerkingsverband van alle lokale turnverenigingen.

Van de gegeven scenario's hebben scenario 4a, 4c1 en 4c3 op dit criterium de hoogste beoordeling vanwege de combinatie met het topsportcentrum. Scenario 4b en 4c2 scoren minder hoog vanwege de locatie, respectievelijk het uitvoeringsniveau van de turnhallen.

4a	4b	4c1	4c2	4c3
+++	++	+++	+	+++

6. Locaties

De locatiegebonden werkgroepwensen zijn in het Accommodatieplan Binnensport afgezet tegen de eveneens locatiegebonden accommodatiemaatregelen uit het IHP Onderwijs.

Een en ander is in de onderstaande figuur schematisch gevisualiseerd. Hierin is de ontwikkeling per accommodatie weergegeven door middel van een gekleurd kader met de volgende betekenis.

- Rood-groen kader : vervangende nieuwbouw
- Rood kader : sloop
- Groen kader : nieuwbouw
- Geel kader : renovatie
- Oranje kader : de scenario's 4a, b en c (1, 2 en 3)

4a	4b	4c1	4c2	4c3
++	+	++	++	++

7. Fasering

Ongeacht de keuze tussen de scenario's zijn er omstandigheden die ertoe leiden dat de realisatie moet worden gefaseerd. Relevante maatregelen die vanuit het IHP Onderwijs een mogelijke relatie hebben met de werkgroepplannen zijn als volgt geprioriteerd.

jaartal	maatregel IHP Onderwijs	mogelijke relatie met werkgroepplan
2027	start renovatie sporthal De Oostwal	transformatie Tenniscentrum De Oostwal
2028	start nieuwbouw sporthal Vaandel-Zuid, ter vervanging van de Deimosshal	nieuwe multifunctionele (top-)sportaccommodatie in Heerhugowaard; in scenario 4a en c met turnhal
2030	start nieuwbouw sporthal Geestmerambacht, ter vervanging van sportcomplex Geestmerambacht	nieuwe dubbele sporthal in Noord-Scharwoude; in scenario 4b en c met turnhal

Voor de nieuwbouw van sporthal Vaandel-Zuid en sporthal Geestmerambacht bevat het IHP Onderwijs geen nadere uitwerking van de locaties. Desalniettemin wordt in het IHP Onderwijs als uitgangspunt gesteld dat met de uitvoering kan worden gestart in 2028 met sporthal Vaandel-Zuid en in 2030 met sporthal Geestmerambacht.

Voor Vaandel-Zuid geldt dat dit een ontwikkelingsgebied is waarin de gemeente ten behoeve van de (top)sportaccommodatie een geschikte grondpositie en bestemmingsplan heeft. Op grond hiervan is het aannemelijk dat met de uitvoering in 2028 kan worden gestart zodat in 2030 met de exploitatie kan worden aangevangen.

Voor sporthal Geestmerambacht geldt dat de huidige locatie als nadeel heeft dat het oude complex eerst moet worden gesloopt voordat er letterlijk in plaats daarvan twee nieuwe sporthallen en een turnhal kunnen worden gebouwd met een sporthalloos tijdperk van circa twee jaar tot gevolg. Daartegen geldt voor een nieuwe locatie dat rekening moet worden gehouden met grondverwerving en een bestemmingsplanwijziging waarvoor een termijn van acht jaar kan worden aangehouden.

Om vanaf de initiatieffase tot en met de ingebruikname van de accommodaties te komen, kunnen op hoofdlijnen de volgende zes stappen worden onderscheiden.

1. Onderzoek / visieontwikkeling Onder andere voorbereidingskrediet, functioneel programma van eisen (PvE), vooronderzoek vergunningen/procedures, sanering/sloopadviezen, aanbestedingsadvies en kaderstelling voor tarieven, openstelling en programmering.
2. Definitie en voorbereiding Onder andere locatievoorbereiding, technisch PvE en aanbesteding realisatie
3. Ontwerp- en planontwikkeling Onder andere schetsontwerp, VO en OD, advies constructies en installaties, ruimtelijke onderbouwing, inrichtingsplan terrein en bestekken
4. Procedures en vergunningen
5. Start uitvoering realisatie
6. Start exploitatie

Hoewel de locatiekeuze voor sporthal Geestmerambacht kan resulteren in een langere doorlooptijd, is voor de start van de uitvoering vooralsnog uitgegaan van de termijnen uit het IHP Onderwijs. Op basis hiervan is de doorlooptijd tot en met de exploitatiestart per scenario als volgt indicatief bepaald.

Kern	voorziening	4a	4b	4c1	4c2	4c3
Heerhugowaard	dubbele sporthal	2030	2030	2030	2030	2030
	tribune	2030	2030	2030	2030	2030
	horeca	2030	2030	2030	2030	2030
	turnhal	2030	-	2030	2030	2030
Geestmerambacht	dubbele sporthal	2032	2032	2032	2032	2032
	turnhal	-	2032	2032	2032	2032
Sint Pancras	tennis- wordt sporthal	2028	2028	2028	2028	2028

Bijlage: Afwegingskader “Ruimte voor binnensport in Dijk en Waard”

Voor de drie werkgroepplannen is in het rapport “Ruimte voor binnensport in Dijk en Waard”, Mulier Instituut, 20 september 2023 al een aanzet voor een afwegingskader opgenomen dat samengevat de volgende uitkomsten laat zien.

Draagvlak	I. Nieuwe turnhal	II. Multifunctionele (top-) sportaccommodatie	III. Transformatie tennisshal
Kwantitatief			
Invloed op totaal accommodatiegebruik	+/-	+	+
Betekenis voor bestaande accommodaties	Achterlaten Mayersloot	Mogelijk lagere bezetting	Mogelijk lagere bezetting
Bevolkingsprognose kerngebied	+8%	-1%	+13%
Historische ontwikkeling aantal gebruikers	-	+	+
Verwachte ontwikkeling aantal gebruikers	+	+/-	+
Herkomst gebruikers Dijk en Waard	+	+	+/-
Plan relevant voor voortbestaan vereniging	Ja	Nee	Nee
Trend t.b.v. toekomstig gebruik	Turnsport (en accommodatie- eisen) sterk veranderd in de loop der jaren	Topsport; handbal populair in D&W; sporten aandacht bij NOC*NSF	Zaalvoetbal en handbal populair in D&W; sporten aandacht bij NOC*NSF
Overall	n.v.t. i.v.m. mono- functionaliteit	+/-	+
Kwalitatief			
Breedtesport	+	+	+
Topsport/prestatiesport	+/-	+	+/-
Sociale cohesie	+	+/-	+
Multifunctioneel ruimtegebruik	-	+	-
Samenwerking stakeholders/verenigingen	-	+	-
Aansluiting onderwijsbehoefte	n.v.t.	Voortgezet Onderwijs	n.v.t.

Bovenstaande beoordelingen dateren van september 2023 en hebben betrekking op de drie werkgroepplannen. Hierin is geen rekening gehouden met de mogelijkheid om plannen slechts gedeeltelijk of juist in combinatie uit te voeren.